

OBSAH

Úvod	13
J. R. R. Tolkien a mytologie	17
„Mytologie pro Anglii“	17
Dílo J. R. R. Tolkiena	20
Tolkienovy znalosti germánské, severské a finské mytologie ..	23
Tradice a originalita	29
Tvorové Středozemě a bytosti z mýtů	35
1. ELFOVÉ	
Tolkienovi Elfové („The Elves“)	39
Zrození elfů a jejich čeledě	39
Krásné a nesmrtelné bytosti světla	43
Elfská sídla ve Středozemi	46
Elfové v mytologii	48
Álfové germánských mýtů a staroanglická slova	48
Finové z <i>Kalevaly</i> a jejich jazyk	55
Irští „Sidhové“ - keltská obdoba elfů	58
Velština a velšské mýty	64
Tolkien a „fairies“	67
Shrnutí	71
2. TRPASLÍCI	
Tolkienovi trpaslíci („The Dwarves“)	73
Trpaslíci v mytologii	78
Trpaslíci germánské mytologie	79

Pidimužáci finské a keltské mytologie a vývoj germánských trpaslíků	84
Shrnutí	88

3. HOBITI

Tolkienův náruček hobitů („The Hobbits“)	89
Hobiti a mytologie	95
Hobiti - nejznámější vynález profesora Tolkiena	95
Hobiti a pověsti	100
Shrnutí	102

4. SKŘETI

Tolkienovi skřeti („The Orcs / The Goblins“)	105
Skurut-hai („Uruk-hai“)	109
Skřeti a mytologie	110
„Goblins“ a „Orcs“	110
„Goblins“ britských pověstí	111
Původ pronároda zvaného „Orcs“	117
Shrnutí	119

5. SKALNÍ OBŘI / ZLOBŘI

Tolkienovi skalní obři / zlobři („The Trolls“)	121
Olog-hai	123
Obři v mytologii	124
Skandinávští trolové	124
Ostatní obři severské mytologie	127
Obři <i>Kalevaly</i> a keltských mýtů	135
Shrnutí	138

6. ENTI A HUORNI

Tolkienovy oživé stromy - enti a huorni („The Ents and the Huorns“)	139
Ostatní živé stromy, lesy a páni lesa ve Středozemi	145
Enti, stromy a mytologie	148
Enti a Tolkien	148
Stromy, lesy a germánské mýty	152
Živoucí lesy finské <i>Kalevaly</i>	155
Keltský kult stromů	159
Shrnutí	162

7. DRACI

Tolkienovi draci („The Dragons“)	165
Draci v mytologii	170
Tolkien a dračí plémě	170
Drak z <i>Béowulfa</i>	172
Draci germánské mytologie	175
Obří plazi <i>Kalevaly</i> a keltských mýtů	178
Shrnutí	180

8. PŘÍZRAKY A DUCHOVÉ MRTVÝCH

Přízraky a duchové mrtvých v Tolkienově díle	181
Prstenové přízraky („The Ringwraiths“)	181
Mohyloví duchové („The Barrow-wights“)	184
Mrtví ze Šeré Brázdy („The Dead Men of Dunharrow“)	185
Přízraky z Mrtvých močálů („The Dead from the Dead Marshes“)	187
Přízraky a duchové mrtvých v mytologii	189

Oživlí mrtví germánských mýtů	189
Strašidla z islandských ság	194
Přízraky a duchové finské mytologie	200
Keltský svět mrtvých	202
Shrnutí	205

9. BOŽSKÉ MOCNOSTI A JEJICH SLUŽEBNÍCI

Tolkienovi Ainur, „Svatí“ („The Holy Ones“)	207
Valar, nejmocnější z duchů Ainur	208
Maiar, pomocníci duchů Valar	212
Bohové a přírodní duchové evropských mýtů	215
Tolkienovi Ainur a křesťanství	215
Antická mytologie	218
Germánští bohové	220
Finská božstva a přírodní duchové	224
Proměnlivý keltský panteon	226
Shrnutí	228

10. ČARODĚJOVÉ A DÉMONI MOCI

Tolkienovi duchové Maiar ve Středozemi	229
„Istari“ neboli čarodějové („The Wizards“)	230
Balrogové - démoni moci („The Balrogs“)	234
Maiar vyslaní do Středozemě a mýty	236
Čarodějové v mytologii	237
Tolkien a magie	237
Anglosaská slova a germánské mýty	239
Čaropěvci finských mýtů	244
Keltská magie a druidi	246

Shrnutí	249
Balrogové a mýty	251
Starogermánské legendy	251
Příšera z eposu <i>Béowulf</i>	252
Shrnutí	257
11. BÁJNÁ ZVÍŘATA	
Bájná zvířata Středozeemě	259
Medděd a Měddědovci („Beorn and the Beornings“)	260
Vlci, vrrci a vlkodlaci („Wolves, Wargs and Werevolves“)	261
Komoňstvo („Mearas“)	264
Mluvící ptáci, zejména orli a krebainy („Eagles and Crebain“) ..	265
Ostatní bájnĳ živoĳichovĳ Středozeemĳ	268
Bájnĳ zvířata v mytologii	272
Medděd a mýty	273
Vlci a vlkodlaci v mytologii	277
Kouzelnĳ mýtiĳtĳ orĳ	284
Mluvící ptáci v mýtech (zejména orli a vrány)	290
Ostatní bájnĳ živoĳichovĳ Středozeemĳ a mýty	295
Shrnutí	300
Závĳrem	301
Bájnĳ tvorovĳ Středozeemĳ a mýty	301
Nemytologickĳ inspiraĳnĳ zdroje	305
Tolkien a tradice	307
Seznam pouųitĳ literatury	311
Slovo o autorce	317